

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘCI

5 — Calea Rahovei — 5

Lângă Palatul Justiției

S U M A R

Inamovibilitatea Magistraturei, de Digama;

JURISPRUDENȚA STRAINA:

Curtea de apel din Paris: *D-na L. contra lui L.* (divorț).

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Curtea de apel Craiova secția II: *Ministeral Dometelor cu Eforia Spitalelor Civile din București*;Tribunalul Ilfov secția III: *Elena I. Orghidan cu Corneliu Orghidan și alții* (anulare de partaj);Judecătoria Ocol Topolog (Arges): *Voica Cigoeanu și alții cu D. P. Lăcureanu* (anulare de partaj);

Bibliografii.

Inamovibilitatea Magistraturei

Creatorul literaturii juridice române⁽¹⁾, așa cum îl numește d-l Dissescu pe Al. Degré, vorbind despre inamovibilitatea magistraturii, în stilul său lapidar, spunea la 1881: «Prost se numește acela care 'și consacră viața studiilor»⁽²⁾. Și totuși de atunci ilustra figură care a fost Al. Degré, el care a imprimat ziarului *Dreptul* întreaga sa puternică individualitate, n'a încetat o clipă să se ocupe, căci, chiar în ziua înmormântării sale, *Dreptul* îi publica un articol asupra embaticului trimis în ajunul plecării din mijlocul acelora cari vedeau în el un mare judecător și învățator.

Opera lui Degré însă n'a rămas stearpă, căci cine urmărește singurele reviste de drept ce avem: *Dreptul*, *Curierul Judiciar* și *Revista de Drept și Sociologie*, vede că judecătorii noștri muncesc fără șgomot, fără reclamă, așa cum se cuvine unor oameni de știință însărcinați cu un rol social așa de înalt și delicat.

Și, cu toate astea, de și judecătorii noștri sunt mai productivi de cât însiși profesorii facultăților de drept, situațiunea lor nu este de invidiat, așa că d-l Dissescu a avut dreptate să considere magistratura ca un apostolat și un sacerdoțiu, atunci când inventase originalul mijloc al rotațiunilor me-

nit să asigure o mai bună distribuire a justiției.

În adevăr, în ce privește retribuțiunea, vedem că un polițaiu cl. I-a are 500 lei pe lună, iar un președinte de tribunal 501 lei, de și el este cel mai înalt magistrat în cele mai multe județe, situațiune la care n'a putut să ajungă de cât după un lung serviciu.

De asemenea, substitutul său procurorul e retribuit cu 272 lei pe lună, iar procurorul șef de parchet cu 300 lei pe lună, pe când un polițaiu cl. II-a are 400 lei pe lună, fiind garantat și cu stabilitatea în funcțiune, ca și inspectorii comunali creați prin noua lege de organizare a comunelor rurale.

Ast-fel pretutindenți constatăm că stabilitatea în funcțiunii începe să fie considerată ca o necesitate imperioasă pentru o bună administrațiune, pe când magistratura, aceea care e chemată să aplice legile și să planeze deasupra intereselor de partid, nu e inamovibilă de cât în parte, ceea-ce înseamnă că legiuitorul e, în principiu, pentru această garanție, în privința căreia vom da câteva amănunte istorice.

Inamovibilitatea magistraturii⁽³⁾ nu e un principiu constituțional și, de aceea, ea poate fi creată sau ridicată prin o lege ordinară, de și ilustrul Degré a căutat să demonstreze că, pentru Curtea de casație, inamovibilitatea e un principiu constituțional.

În adevăr, zicea marele judecător, art. 38 al Convenției de la Paris din 7/19 August 1858, hotărăște că membrii Curții de casație sunt inamovibili, iar art. 130 din Constituție n'a abrogat de cât legile, decretetele și regulamentele *contrarii* celor așezate de ea. Nu există nici o incompatibilitate între vechea Constituție (Convenția de la Paris) care declară pe membrii Curții de casație inamovibili și între noua Constituție care spune (art. 104, al. III al Constituției din 1866) că pentru

(1) Vezi C. Dissescu, prefața la Scrierile Juridice ale lui Al. Degré, p. V.

(2) Scrieri Juridice, IV, p. 189.

(3) Inamovibilitatea magistraturei e un principiu esențial al monarchiei constituționale. V. Bluntschli, *Allgemeines Staatsrecht*, ed. II-a, t. II, p. 98 și 99, citat de Degré în *Scrieri Juridice*, t. IV, p. 172, nota 2.

întregul Stat român e o singură Curte de casație.

Ast-fel, responsabilitatea ministerială e un principiu constituțional (art. 101 al Const. revizuite în 1884). Miniștrii responsabili sunt însă justițiabili de Curtea de casație și justiție. «A atribui judecarea miniștrilor unei magistraturi a cărei inamovibilitate s'ar putea revoca prin o lege ordinară, ar fi a se pune un principiu constituțional sub sancțiunea unei legi ordinare, aceea-ce ar fi absurd»⁽⁴⁾.

Regulamentul organic al Moldovei (art. 248) și al Munteniei din 1832 (art. 215) cunoștea un fel de inamovibilitate a judecătorilor, dar nu așa deplină ca astăzi.

La 1857 Divanul ad-hoc al Moldovei se pronunță pentru inamovibilitatea magistraturei, ca și Convențiunea din Paris (7/19 August 1858) care, prin art. 7, admise confecționarea unor legi de primire și înaintare a magistraturii pe baza aplicării principiului inamovibilității. Această Convențiune, «prin art. 38 decise înființarea unei înalte Curți de casație și justiție ai cărei membrii trebuiau să fie inamovibili, în virtutea unei legi speciale ce rămânea să se facă și care se și făcu puțin după aceasta, în 1861»⁽⁵⁾.

Legea organizării judecătorești din 1865 consacra și ea principiul inamovibilității (art. 103-106), edictând că Curțile și Tribunalele pot, prin legi speciale, deveni inamovibile, sau toate de odată, sau câte o Curte sau Tribunal în parte.

În 1871 se făcură, din inițiativa Ministerului justiției, două proiecte de legi pentru inamovibilitatea magistraturii, primul pentru judecătorii Curților, președinții tribunalelor și judecătorii de instrucțiune; secundul pentru întinderea inamovibilității la toți judecătorii Curților și tribunalelor. O încercare identică se făcu și în 1877, dar ea, ca și cele precedente, nu reuși, ast-fel că inamovibilitatea parțială nu se cristaliză sub formă de lege de cât în 1890.

Iată dar un principiu care de 50 de ani e visul tuturor legislatorilor, al tuturor acelor cari cunosc bine țara noastră și care totuși n'a putut fi aplicat în întregime. Această împrejurare ne dispensează de a mai stărui asupra principiului însuși, cum și asupra literaturii juridice speciale, pentru care se poate consulta cu folos studiul lui Alexander care, în note, citează și autorii cari s'au ocupat de inamovibilitate⁽⁶⁾. Mă voi referi și nu voi cita dar de cât pe cei cari au avut în vedere numai țara noastră.

Ast-fel Degré zice: «... într'o țară unde mi-

niștrii și magistrații numiți de dinșii, pronunță singuri un *quos ventos* în mijlocul valurilor sociale vecinic agitate, într'o asemenea țară există un interes esențial de a cereinamovibilitatea magistraturii»⁽⁷⁾. «Experiența făcută cu Curtea de casațiune și de justiție dat'a ea rezultate mulțumitoare? Știm că fie care partid care vine la cîrmă (și cel conservator) să încearcă să schimbe lucrul, să sgdue inamovibilitatea membrilor Curții de casațiune Această politică cu două fețe, această răstălmăcire a faptelor dovedește că moravurile noastre sociale au devenit mai rele de cum erau în 1858. Nivelul moral nu s'a ridicat, a crescut desfriul, însălbătăcirea moravurilor»⁽⁸⁾.

«Un timp oficos ca al nostru (anul 1887) are trebuință de alt-ceva de cit de lapte de măgar ca să se întărească. Anarhia trebuie combătută cu forța morală ce o oferă justiția independentă⁽⁹⁾».

Și d-l N. Mandrea, distinsul președinte la secțiunea a II-a a Curții de casație, care a fost unul din cei care s'a ocupat mai întâi și mai de aproape în opera s'a *Reforma judiciară și Magistratura Română*, din 1888, ce a apărut deosebit și în *Convorbiri Literare* (1887—88), și a susținut în toate ocaziunile inamovibilitatea tuturor magistraturilor, se pronunță pentru luarea din mîna Ministrului de justiție a dreptului de a numi judecători la casație⁽¹⁰⁾.

În aceeași ordine de idei, iată cum se exprimă d-l Al. Djuvara în expunerea de motive a proiectului citat: «Pe cită vreme, deci, guvernele vor avea la dispozițiune mijlocul de a-și manifesta fără nici un control preferențele, pe atîta magistratura va atirna mai mult sau mai puțin de dinsele, căci atracția favorurilor e de multe ori mai puternică de cit însăș teama».

«... Aceasta alege, la rîndul său, de pe lista de prezentare . . . și, ast-fel, se înlătură solicitările și favorurile atit de păgubitoare independenței corpului judecătoresc».

Prin acest proiect (art. 96), se declară inamovibili toți judecătorii titrați din tribunale⁽¹¹⁾, afară de supleanți. Apoi, în ce privește numirea, se introduc listele de prezentare, ast-fel că de cite ori se va ivi un loc vacant în magistratură, de atîtea ori se va aduna colegiul care recomandă: tribunalul, Curțile de apel sau Curtea de casație.

Acest proiect care mai prevedea și înaintarea pe loc a judecătorilor de instrucțiune, n'a avut însă norocul de a fi transformat în lege.

După cîți-va ani, în 1902, d-l C. Stoicescu reia

(7) Ibidem, p. 186.

(8) Ibidem, p. 189.

(9) Ibidem.

(4) Degré, *Scrieri Juridice*, IV, p. 189.

(5) Vezi expunerea de motive a proiectului de lege elaborat de d-l Al. Djuvara pentru modificarea unor articole din legea organizării judecătorești.

(6) Degré, *Scrieri Juridice*, IV, p. 170—197.

(10) Vezi Discursul de deschiderea anului judecătoresc, în *Curierul Judiciar* No. 54/903.

(11) Proiectul e din 1897.

ideia predecesorului său și elaborează un proiect⁽¹²⁾ de lege în acelaș sens. Extrag din expunerea de motive a acestui din urmă proiect :

«A da magistraturii independența prin inamovibilitate, a fost pururea preocupățiunea constantă a partidului liberal, . . . ».

«Am îngrijit, în acelaș timp, să introducem în lege reale garanții pentru *recrutarea magistraturii*. Hotărîrea de a se desbrăca, un Ministru, de prerogativele ce i sunt acordate prin legile existente, este, de bună seamă, o idee care denotă dorința de a îngrădi magistratura cu puternice garanții».

Acest proiect face inamovibili pe judecătorii de sedință și pe cei de instrucțiune, cari pot fi înaintați pe loc. Proiectul păstrează principiul listelor de prezentare.

Am reproduș inadins opiniunea a doi foști miniștri de justiție, pentru că ei sunt în măsură de a cunoaște mai bine lucrurile și, cu satisfacțiune, vedem că ei se pronunță pentru inamovibilitate.

Magistratul, prin însăș natura funcțiunii sale, trebuie să ducă o viață fără pată și să se afile în o situațiune materială independentă. Cine are curajul să privească și să spue lucrurile așa cum sunt, va înțelege exactitatea acestui adevăr.

Englezii, acest mare popor adaptat așa de bine pentru viață, au înțeles că magistratul trebuie să fie bine plătit, pentru că o funcțiune trebuie să fie saș gratuită, spre a fi apanagiul celor bogați, saș bine plătită. Ast fel, pe când la noi Ministrul de justiție are 1200 lei pe lună, primul president al Curții de casație 1360, iar un president de secțiune 1280 lei, cea-ce revine respectiv la 14450, 16320 și 15360 lei pe an; în Franția primul-president al Curții de casație primește 30000 lei anual. În Anglia, din contră, *cea mai mică leafă e 35000 lei pe an*, iar cea mai mare e de 250000 lei anual.

«La vérité est que, d'une part, il doit (le magistrat) tenir son rang, ce qui ne lui est possible que dans certains conditions pécuniaires : voit-on la figure faite dans le monde par un de nos juges d'arrondissement avec les seuls 4000 francs de son traitement ?⁽¹³⁾».

«Telles sont les causes variées, mais se rattachant toutes à une même conception, qui posent le *judge* sur le piédestal où le maintient l'opinion publique, et lui donnent le prestige dont il est entouré. On le sait indépendant, puissant et riche ; tout garanti sa capacité et son intégrité.... Il y a quelques années, un membre de la Chambre des Communes, se jugeant diffamé dans un discours prononcé par le premier Ministre, n'a pas hésité à poursuivre celui-ci devant les tribunaux, sachant

qu'il y a des juges et un jury à Londres⁽¹⁴⁾».

După patru-spre-zece ani de experiență, timp în care s'a putut face selecțiune, a sosit momentul ca magistratura, care e rău plătită, să se bucure măcar de garanțiile inamovibilității, căci situațiunea ce are astăzi împedecă ca elementele bune să rămie în ea, ceea-ce, necontestat, e un pericol, pentru că magistratura trebuie să fie cariera spiritelor de elită și a culturii superioare.

Vedeavom oare curind indeplinită dorința noastră?

Digama

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ

CURTEA DE APEL DIN PARIS

Audiența de la 19 și 20 Noembrie 1902

Președenția D-lui L A R O Z E, Președinte

D-na L. contra lui L.

Divorț.—Condamnarea unui din soți la pedepse corporale.—Furt.—Insultă gravă.—Aprecierea judecătorilor de fond.

Cu-toate-că condamnarea unui din soți la închisoare pentru furt nu figurează între cauzele care, după art. 232 din Codul civil (art. 213 C. rom.), permit desfacerea căsătoriei contra soțului care a fost obiectul acestor condamnări, totuși judecătorii fondului, apreciatori suverani ai împrejurărilor, pot să decidă dacă o asemenea condamnare, constitue o insultă gravă de natură a face admisibilă admiterea divorțului.

Curtea,

Având în vedere că, prin decisia Curței cu jurați din Paris, din 5 Aprilie 1900, L. a fost condamnat la patru ani închisoare pentru furt calificat ; că, cu-toate-că această pedeapsă nu figurează între acelea, care, după art. 232 C. civ. (213 C. com.) permit desfacerea căsătoriei contra soțului care a fost obiectul ei, totuși judecătorii suverani apreciatori ai împrejurărilor de fapt, pot să decidă că asemenea condamnare constitue o insultă gravă de natură a face admisibilă admiterea divorțului ; că numitul fiind de mai mulți ani în serviciul magazinelor «*Au Bon Marché*» a comis mai multe furturi în dauna proprietarilor acelor magazine ; că comițând asemenea fapte în repetate ori, L. nu putea să ignoreze că se expunea a introduce desonora și tulburarea în familie ;

Că fie-care din faptele sale constituia o insultă gravă adusă soției sale, de natură a atinge considerația și a o face să peardă avantajele ce-i procura munca sa ; că, ast-fel, el a acumulat în contra soției sale o serie de insulte voluntare, care, toate, în momentul condamnării sale, au căzut asupra ei, și că aceste insulte sunt de așa gravitate în cât viața comună nu mai poate continua fără a aduce o jignire demnității soției.

Pentru aceste motive, infirmă sentința apelată, etc. (Din *Pand. fr.*, 1903. 2. p. 365 366).

Observație. — Condamnarea unui din soți la muncă silnică, pe viață saș pe timp mărginit, saș la reclusiune, este o cauză de divorț (art. 213). Legea nu putea, în adevăr, să silească pe un soț nevinovat să trăiască cu o persoană atât de compromisă și de pălă în ochii legii și a Societății. Treillard a dis, în această privință, în expunerea de motive, că «a sili pe un soț a trăi cu o persoană infamă, ar fi a reinoi su-

⁽¹²⁾ Vezi Em. Dan, în *Curierul Judiciar*, No. 7, 9, 10 și 11 din 1902, unde analizează acest proiect.

⁽¹³⁾ Louis Rivière, *La justice Anglaise*, studiu publicat în *La Revue*, No. 7/904.

⁽¹⁴⁾ Ibidem, p. 289.

pliciu unui cadavru legat de un om viu». Vechiul text francez prevedea o pedeapsă infamantă, iar textul nou prevede o pedeapsă *aflictivă și infamantă*, după propunerea făcută de d-l Humbert în Senat, la 7 Iunie 1884. Camera deputaților mai admisesese ca motiv de divorț și închisoarea corecțională, ceea ce era formal admis prin art. 192 din vechiul Cod al cantonului Zurich, opera profesorului Bluntschli (1).

Codul german nu are nici-o dispoziție în privința condamnățiunei penale a unuia din soți, însă art. 1568 din acest Cod dispune că: «Unul din soți poate cere divorțul când celalalt, prin călcarea gravă a datoriilor impuse de căsătorie, sau prin o purtare necinstită și imorală (*durch schwere Verletzung der durch die Ehe begründeten Pflichten oder durch ehrloses oder unsittliches Verhalten*) a tulburat întru atâta raporturile dintre soți, în cât nu se mai poate cere de la soțul inocent ca el să continue a rămânea în căsătorie».

Codul Caragea nu prevede nimic în această privință. Codul Calimach dispune, din contra, că atât logodna cât și căsătoria se desleagă pentru ori-ce pedeapsă criminalicească (art. 120 urm.) (2).

Legea rusească prevede condamnarea la munca silnică (*Katarga*), isgonirea în Siberia sau în Transcaucasiă, iar Codul austriac prevede condamnarea pentru o crimă cel puțin la cinci ani de închisoare (art. 115).

Codul neerlandez (art. 264) vorbește numai de pedeapsă infamantă (*onteerende Straf*), însă cererea în despărțenie trebuie să se facă în cele șase luni care urmează condamnarea, și condamnarea trebuie să aibă loc, ca și în Codul italian (art. 151), în urma celebrării căsătoriei.

Această cauză de despărțenie este astăzi implicit abrogată în Belgia, prin noul Cod penal, în care nici-o pedeapsă nu mai e calificată de infamantă (3).

Ea se vede, de asemenea, eliminată de Laurent în Ante-proiectul de revizuire.

Proiectul pentru restabilirea divorțului în Italia, care a rămas o literă moartă, prevedea ca cauză de divorț numai condamnarea la moarte și la munca silnică pe viață.

În dreptul nostru actual, de și legea nu prevede ca motiv de divorț condamnarea la o pedeapsă corecțională, totuși atât autorii cât și jurisprudența sunt de acord pentru a decide că asemenea condamnare poate, după aprecierea tribunalelor, să constituie o insultă gravă de natură a provoca

divorțul, mai cu seamă dacă condamnarea este privitoare la niște fapte care ating pe cel'alt soț în onoarea sa și în drepturile sale de soț. Ast-fel ar fi, de exemplu, o condamnare pentru furt, abus de încredere, înșelăciune, ultragiū public la pu-doare, etc. (4).

Este însă de observat că cauza divorțului stă mai mult, în asemenea caz, în faptul care a motivat condamnarea de cât în însă-și acea condamnare (5).

Cât pentru condamnarea la o pedeapsă de simplă poliție, ea nu va permite nici-odată soțului inocent de a cere divorțul, pentru-că faptele (contravențiunile polițienești) care motivează asemenea condamnări nu au nici o gravitate (6). **D. Alexandresco**

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA, Secția II
Audiența de la 3 Decembrie 1903

Președenția D lui G. D. BILDIRESCU, Președinte
Ministerul Domeniilor cu Eșoria Spil. Civile din București

Perimare.—Vechiul cod de procedură civilă.—Cauza de perimare.—Înțelesul expresiunilor «cel din urmă act de procedură».—Dacă perimarea a fost mărginită numai la cauzele de suspendare prevăzute de art. 253 și 254 din proc. civilă.—Înteruperea perimării.—Actele ce pot întreprinde perimarea.—Scoaterea citațiilor.—(Art. 253, 254 și 257 din vechiul cod proc. civilă).

1. După art. 257 din vechiul cod de proc. civilă, judecata se perimă, după cererea părții interesate, dacă partea va lăsa să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură fără să se reînceapă judecata.

Expresia «de la cel din urmă act de procedură» fiind generală și legea, prin citatul text, nedefinind ce urmează a se înțelege prin cel din urmă act de procedură, nu se poate atribui legiuitorului intenția că a mărginit perimarea numai la cauzele de suspendare prevăzute de art. 253 și 254 din proc. civilă, căci, a se admite aceasta, ar fi a se anihila principiul fundamental al perimării. În adevăr, legiuitorul, în scop de a nu se tergiversa judecățile, a prescrip, pentru reclamantul neglijent, că dacă în curs de doi ani nu va pune afucerea în curs de judecată, să-și vază stinsă acțiunea ce a angajat, și în baza acestei rațiuni, ori ce acțiune, apel, recurs, etc., introduce sub imperiul vechii legi de proc. civilă, care nu s'a pus în stare de judecată în curs de doi ani, pentru neplata taxelor de citații de exemplu, se perimă, de și în aceste cazuri nu există nici un jurnal de suspendare și nici întră în cauzele de suspendare prevăzute de art. 253 și 254 din proc. civilă.

2. Nu ori ce act al părții poate fi considerat ca act înterruptiv de perimare, ci numai voința manifestată

(1) Noul Cod al acestui canton, din 1887, opera profesorului Schneider, nu mai are nici-o dispoziție în această privință.

(2) Este de notat că, după vechiul Cod al Moldovei (art. 87, corespunzător cu art. 61 din Codul austriac), osindirea la o pedeapsă grea era și o împedecare la căsătorie.

(3) Cpr. Trib. Bruxelles, Répert. Dalloz, Supplément, V° Divorce, No. 93, p. 341, nota 3 și No. 98. Fremont, Divorce, 159. Thiry, I, 349.

(4) Veđi în acest sens: Répert. Sirey, Divorce, 693 urm. Répert. Dalloz, Supplément, eod. V°, 93 urm. Pand. fr., Divorce, 864 urm. T. Huc, II, 297. Planiol, III, 528 urm. Baudry, I, 678. Thiry, I, 349. Baudry et Chauveau, Personnes (Divorce), III, 58 și 64. Fremont, Divorce, 115, 143. Vraye et Gude, Divorce, I, 61. Goirand, Idem, p. 14. Grézin, Idem, 31. Cpr. C. Toulouse și Angers. Sirey, 86. 2. 209. D. P. 88. 2. 52. Sirey, 89. 2. 61. D. P. 90. 2. 104. D. P. 96. 2. 440, etc. Trib. Saumur, Die și Castelnaudary, D. P. 62. 3. 79. Dreptul din 1885, No. 31 și Pand. Périod. 87 și 185. Pand. Périod. 91. 2. 280.—Veđi însă Aubry et Rau, V, p. 491. p. 178, nota 25. Demolombe, IV, 396. Veđi și t. I. partea II a Coment. noastre, p. 150. Répert. Dalloz, Supplément, Divorce, 94.

(5) Cpr. Planiol, III, 529.

(6) Cpr. Baudry, I, 678 in fine. Baudry et Chauveau, op. cit. III, 64, p. 40.

prin acte convingătoare că s'a pus toată diligența de a se judeca, cum ar fi scoaterea citațiilor, poate întrerupe perimarea.

Curtea,

Având în vedere deciziunea Inaltei Curți de casație și justiție s. I sub No. 67 din 20 Februarie 1902 prin care casându-se decizia Curții din București, secția III sub No. 155 din 1898, afacerea se trimite a fi judecată de această Curte;

Având în vedere că din dosarele cauzei se constată, în fapt, că la 12 Noembrie 1881 Statul, prin petiția reg. la No. 11617, revendică de la Eforia spitalelor civile din București 55 pogoane pământ, ca fiind usurpate din moșia Statului Luica-Cotroceni, și Statul, neprezentându-se, i se respinge acțiunea ca ne susținută; că Administrațiunea domeniilor Statului făcând opozițiune, tribunalul, prin încheierea sub No. 2090 din 19 August 1882, după cererea Statului, dispune a se face o cercetare locală, prin martori și inginer, cercetare care neputându-se efectua, de și prin adresa tribunalului sub No. 14434 din 9 Septembrie 1889 se vedea rezoluția judecătorului supleant că i-a fixat termenul cercetării pentru 9 Octombrie, la 7 Septembrie 1891, când era fixat termenul pentru judecarea fondului, tribunalul prin încheierea sub No. 5395, deși se prezentase numai avocatul Eforiei, în vedere că până la acest termen nu se efectuase cercetarea locală, dispune scoaterea din rol a acestui proces, rămând ca după efectuarea cercetării locale, să se ceară fixarea unui nou termen; că la 9 Martie 1894, Eforia spitalelor civile din București, prin petiția reg. la No. 4655, cerând perimarea judecății acestui proces, tribunalul de Ilfov s. I civilă corecțională, prin sentința sub No. 128 din 16 Martie 1894, respinge cererea de perimare pe motiv că art. 257 din procedura civilă nu se referă de cât la cauzele de suspensiune enunțate în art. 253 și 254 din procedura civilă, și prin urmare că ori-ce altă cauză, afară de cele prevădute de lege, nu poate da naștere, peremțiunii judecății; că la 28 Aprilie 1894, Eforia făcând apel în contra citatei sentințe, Curtea de apel din București, s. III prin decizia sub No. 118 din 13 Mai 1895, în lipsa Statului, admite apelul și declară perimată judecata dintre Stat și Eforie; că Statul făcând opozițiune i se admite, și prin decizia cu No. 155 din 11 Iunie 1898, se infirmă decizia opoșată, decizie contra căreia Eforia făcând recurs, Inalta Curte casează această ultimă deciziune și trimite afacerea în judecata acestei Curți;

Considerând că art. 257 din procedura civilă, prevede că judecata va fi perimată, după cererea părții interesate, dacă partea va lăsa să treacă doi ani de la acel din urmă act de procedură fără să se reinceapă judecata; Că expresia «de la acel din urmă act de procedură», fiind generală și legea, prin citatul text, nedefinind ce urmează a se înțelege prin cel din urmă act de procedură, nu se poate atribui legiuitorului intenția că a mărginit perimarea numai la cauzele de suspensiune prevădute de art. 253 și 254 din procedura civilă, căci a se admite aceasta, ar fi a se anihila principiul fundamental al peremțiunii. În adevăr, legiuitorul, în scop a nu se tergi-versa judecățile, a prescrie ca pedeapsă pentru reclamanțul neglijent, că dacă în curs de doi ani nu va pune afacerea în stare de judecată, să-și vadă stinsă instanța ce a angajat; că în baza acestei rațiuni, ori-ce acțiune, apel, recurs etc. introduse sub imperiul vechei legi de procedură, care nu s'a pus în stare de judecată în curs de doi ani, pentru neplata taxelor de citații de exemplu, se perimă, de și în aceste cazuri nu există nici un jurnal de suspendare și nici intră în cauzele de suspendare prevădute de art. 253 și 254 din procedura civilă;

Considerând că din dosarul tribunalului Ilfov sub No. 1930 din 1881, se constată că la 7 Septembrie 1891, adică la 10 ani după intentarea acțiunii din cauză că Statul a neglijat a se face cercetarea locală ordonată de tribunal, afacerea a fost scoasă de pe rol; că de la această dată ne mai urmându-se nici un alt act de procedură în înțelesul art. 257 până la 9 Martie 1894, fiind trecuți doi ani, Curtea găsește că această judecată e perimată; că de și în intervalul de la 7 Septembrie 1891, până la 9 Martie 1894, când s'a făcut ce-

rearea de perimare, Statul prin adresa sub No. 2985 din 30 Noembrie 1893, a cerut redeschiderea dosarului și prezidentul a pus rezoluție: a se cita părțile în contul Statului pentru 30 Aprilie, însă acest act nu poate fi considerat ca un act întreruptiv de peremțiune, de oare-ce nu ori-ce act al părții poate servi ca întrerupere, ci numai voința manifestată prin fapte convingătoare că s'a pus toată diligența de a se judeca, în speța scoaterea citațiilor, fapt care nu se constată că s'a îndeplinit de Stat;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Marinescu, în majoritate, respinge opozițiunea.

(ss) G. D. Bildirescu, C. Marinescu, D. Gârleşteanu.

Opiniune

Având în vedere că Eforia spitalelor civile din București, prin petițiunea ce a dat tribunalului Ilfov s. I, în ziua de 9 Martie 1894, a cerut perimarea opozițiunii făcute de Ministerul domeniilor Statului în contra sentinței aceleiași tribunal și secțiune cu No. 120 din 1882;

Având în vedere că, conform art. 257 vechiul cod de procedură civilă, judecata va fi perimată după cererea părții interesate dacă partea va lăsa să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură fără să reinceapă judecata;

Având în vedere că, conform acestui text de lege, pentru ca judecata să poată fi perimată, urmează ca cererea să fie făcută de una din părțile interesate, ca termenul de doi ani de la cel din urmă act de procedură să fie trecut și ca judecata să nu fie reînscutată în acest interval de timp;

Având în vedere că, conform art. 256 procedura codului civil vechi, judecata va reîncepe pentru cazul când părțile au cerut suspendarea sau a lipsit, după o nouă cerere ce se va face și după noui citațiuni; că dar, conform acestui text, judecata va reîncepe după o nouă cerere și noui citațiuni, numai în cazul când părțile au cerut suspendarea sau au lipsit;

Considerând, în fapt, că Ministerul domeniilor Statului prin petițiunea registrată la No. 19828 din 1 Decembrie 1893, a cerut redeschiderea dosarului ce fusese scos după rol, prin încheierea cu No. 5395 din 7 Septembrie 1891, că tribunalul fixând ziua de 30 Aprilie 1894, la acest termen prin încheierea cu No. 3484, tribunalul iarăși a scos procesul după rol până se va efectua cercetarea locală;

Considerând că, observând jurnalul tribunalului Ilfov, s. I din 7 Septembrie 1891 sub No. 5395, se constată că, în acea zi, avocatul Eforiei spitalelor civile din București a făcut act de prezență în lipsa Ministerului domeniilor și că, tribunalul constatând că descinderea locală ordonată nu s'a efectuat a dispus «scoaterea după rol» a acestui proces rămânând ca după terminarea descinderii locale să se ceară fixarea unui nou termen;

Că dar, prin menționatul jurnal, nu se constată că părțile au cerut suspendarea sau au lipsit;

Considerând că reînceperea judecății cerută de art. 257 procedura civilă pentru a împiedica perimarea, nu putea fi făcută în specie cu noui citațiuni conform art. 256 procedura civilă, intru cât nu ne aflăm în cazul prevădut de acest text de lege;

Că dar, cuvintele «scoate după rol» din menționatul jurnal nu pot avea alt înțeles de cât că tribunalul a ajurnat judecata fără zi, iar prin cererea Ministerului domeniilor înregistrată la No. 19828 din 1 Decembrie 1893 să tînde la fixarea termenului de judecată a unui proces deja pendinte;

Pentru aceste motive, suntem de părere a se admite opozițiunea făcută de Ministerul domeniilor Statului în contra deciziunii cu No. 118 din 1895 și a se respinge apelul făcut de Eforia spitalelor civile din București, în contra sentinței cu No. 128 din 1894 a tribunalului Ilfov s. I și a se confirma aceste sentințe prin care se respinge cererea de perimare făcută de Eforia spitalelor civile din București prin petițiunea înregistrată la No. 4655 din 1894.

(ss) C. Georgescu, C. A. Mitescu.

TRIBUNALUL ILFOV, Secția III

Audiența de la 7 Februarie 1904

Președinția D-lui G. H. V. BUZDUGĂN, Președinte

Elena I. Orghidan cu Corneliu Orghidan ș. a., pentru anularea unei transacții de partagiū

Sentința civilă No. 99

Partagiū. — Impărțeala unei succesiuni. — Casul în care creditorii unui moștenitor pot să o atace. — Dacă restricția pusă creditorilor unui moștenitor se întinde și asupra creditorilor unui coasociat.

Societate. — Partagiul activului societății. — Atacarea lui de creditori. — Acțiune pauliană. — (Art. 785, 976 și 985 Cod. civ.).

Dispozițiunea art. 785 din Codul civil, după care creditorii unui moștenitor nu pot să atace o împărțeală săvârșită, afară numai dacă s'a făcut în lipsă-le și fără să se țină seamă de opozițiunea lor, este prin natura sa excepțională și nu poate fi întinsă în afară de cazul ce prevede în mod expres, adică de partagiul unei succesiuni, și dar nu se aplică la actele care pun capăt unei indivisiuni create prin voința singură a părților, în urmarea unui contract de societate sau a unei achizițiuni făcute în comun.

Ast-fel, creditorii pot cere nulitatea partagiului unei societăți, fără ca să li s'a poată opune că nu s'ar fi conformat art. 785 C. civ. făcând intervențiune și opozițiune la partagiū, și dacă creditorilor nu li se poate opune o decădere de drept pe temeiul menționatului articol, nici dinșii nu'l pot invoca spre a susține nulitatea partagiului unei societăți, pentru că asociații nu i-ar fi chemat cu ocaziunea uneia din operațiunile împărțelei. A admite contrariul ar fi să se creadă că scopul art. 785 a fost de a se crea, în favoarea creditorilor, o acțiune mai mult și distinctă de acțiunea pauliană, pe cînd, din contra, acest articol reglementează exercițiul aceleiași acțiuni, pe cale preventivă, și a fost edictat numai în interesul de a se menține partagiul unei succesiuni, evitînd anularea unui asemenea partagiū pe calea directă a acțiunii pauliane.

S'a ascultat d-nii advocații B. Păltineanu din partea reclamantei Elena I. Orghidan;

D-l Mihail Antonescu din partea pîritului Corneliu Orghidan și d-l Gr. Teclu din partea celor-l'alți pîriți.

Tribunalul,

Avînd în vedere acțiunea intentată de d-na Elena I. Orghidan, contra d-lui Corneliu Orghidan și a d-nelor Maria Florescu, Elena Orghidan, Sophia Orghidan și Ecaterina Orghidan, toate acestea în calitate de moștenitoare ale defunctului Ioan Orghidan, acțiune prin care reclamanta în virtutea art. 1530 combinat cu art. 785 C. civil, cere anularea actului de transacție autentificat de tribunalul de Notariat Ilfov la No. 3935 din 5 Iunie 1901;

Avînd în vedere că din desbateri și actele prezentate de părți rezultă că, între defunctul Ioan Orghidan și fratele său Corneliu Orghidan a intervenit la 8 Martie 1894, un contract de asociațiune pentru exploatarea unor cariere de pietriș din Dobrogea; că, după cîțiva ani, la 10 Aprilie 1899, Ioan Orghidan fiind pus sub interdicție, curatoarele său Mathei Popescu a acționat în judecată pe Corneliu Orghidan, cerînd lichidarea societăților asociațiunii; că în instanța de lichidare, intervine de o parte, Elena Orghidan, soția interzisului Ioan Orghidan, în calitate de creditoare a soțului său; și de altă parte, G. Bărbuceanu, ca creditor al lui Corneliu Orghidan; că, la una din înfățișerile urmate înaintea tribunalului, în ședința de la 18 Iunie 1901, curatoarele

interzisului și Corneliu Orghidan, au declarat tribunalului că, au rezolvat și lichidat socotelele asociațiunii printr'o transacțiune autentificată de tribunalul Ilfov secția de Notariat la No. 3935 din 5 Iunie 1901 și au cerut ca tribunalul să dea o hotărîre de expedient în sensul acelei transacțiuni; că, față cu această cerere, Bărbuceanu, creditorul lui Corneliu Orghidan își retrace intervențiunea, iar Elena Orghidan se opune la lichidarea voluntară și cere o lichidare prin justiție, că, tribunalul însă respinge ca fără interes intervențiunea Elenei Orghidan și pronunță o hotărîre de expedient în sensul transacțiunii prezentate de părți; — că, în contra acestei sentințe cu No. 1430 din 23 Iunie 1901, Elena Orghidan, face apel, dar Curtea s. III prin deciziunea No. 17 din 1 Martie 1902 respinge apelul ca ne întemeiat și confirmă sentința tribunalului; — că, în urmă, Elena Orghidan introduce la acest tribunal sec. IV o acțiune în nulitatea transacțiunii pe temeiul art. 975 C. civ., ca fiind făcută în fraudă sa, acțiune care a fost respinsă ca ne întemeiată prin sentința No. 99 din 11 Iunie 1902, iar apelul făcut contra acestei sentințe, se găsește pendinte înaintea secțiunii a Curței de apel; că, în această situațiune, Elena Orghidan introduce prezenta reclamațiune prin care, în virtutea art. 1530 combinat art. 785 Cod. civ., cere anularea transacțiunii menționate, relativă la lichidarea și partagiul societății ce existase între frații Orghidan, pentru motivul că n'a participat la acel act de transacțiune, de și intervenise ca creditoare a lui I. Orghidan, în instanța de lichidare deschisă înaintea tribunalului de comerț;

Avînd în vedere că pîriții opun acestei acțiuni autoritatea lucrului judecat rezultînd din sentința No. 1430 din 23 Iunie 1901 dată de acest tribunal și deciziunea Curței de apel No. 17 din 1 Martie 1902 prin care se confirmă acea sentință;

Avînd în vedere că din examinarea sentinței și deciziunii menționate se stabilește, în adevăr, că cu ocaziunea lichidării societății ce existase între Frații Orghidan, intervenind în instanța de lichidare și Elena Orghidan, reclamanta de astăzi, ca creditoare a soțului său în ședința de la 18 Iunie 1901, d-sa s'a opus ca tribunalul să pronunțe o hotărîre de expedient, în sensul transacțiunii a cărei anulare o cere astăzi, pentru motivul că, lichidarea voluntară nu presintă destulă garanție și ar fi fost preferabil ca lichidarea să se facă prin justiție; — că, tribunalul constatînd însă că, transacția era utilă tuturor părților din toate punctele de vedere, a respins ca lipsită cu totul de interes, intervențiunea Elenei Orghidan; — că, făcînd apel contra sentinței tribunalului, Elena Orghidan a susținut înaintea Curței că Tribunalul nu putea da o hotărîre de expedient pe baza transacțiunii ce i se prezentase, de oare-ce la facerea transacțiunii nu figura toate părțile din proces, pentru a putea fi valabilă, — ne fiind chemată să participe și dinsa la acest act, după cum avea dreptul ca creditoare intervenientă în instanța de lichidare; — că, față cu aceste susțineri, prin care Elena Orghidan tindea a stabili nulitatea transacțiunii, ca fiind făcută fără participarea sa, înlocuind după cum pretinde și astăzi în acțiunea de față, — Curtea stabilește că, Elena Orghidan ar fi intervenit în procesul dintre soțul său și Corneliu Orghidan pentru a susține drepturile soțului în calitate de creditoare a lui și că această intervențiune nu'i dă un drept distinct de al debitorului său; — că, prin urmare, — continuă Curtea, — debitorul rămîne liber de a face transacțiune cu adversarul său, fără ca creditoarea intervenientă să se poată opune la această transacțiune, neavînd dreptul a o ataca de cît în urmă pe calea acțiunii pauliană; — că, în vederea acestora, Curtea decide că, bîne tribunalul a declarat închisă instanța prin transacțiunea încheiată între părțile litigante și respingînd apelul a confirmat sentința tribunalului;

Considerînd că în aceste condițiuni fiind respinsă intervențiunea Elenei Orghidan, evident că tribunalul nu poate statua astăzi asupra acțiunii în nulitatea tranșacției,—întemeiată pe motivele discutate înaintea Curței,—fără ca prin aceasta să nesocotească principial autorității lucrului judecat :

În adevăr, dacă tribunalul ar procedea la judecarea în fond a acestei afaceri și ar admite acțiunea în nulitatea tranșacției, ar trebui neapărat să stabilească că, contrar celor afirmate în decisiunea Curței, Elena Orghidan nu intervenise în procesul dintre frații Orghidan pentru a susține drepturile soțului său, în calitate de creditoare a lui, ci a intervenit în scopul de a și salvagarda interesele sale, în virtutea art. 785 care acordă creditorilor dreptul de a interveni în instanța de partaj pentru ca nu cum-va împărțeala să se facă cu violență în vătămarea drepturilor lor ; că, această intervențiune conferea Elenei Orghidan un drept distinct de al debitorului său, făcînd o parte necesară în proces în sensul că, nu se putea procedea la nici o operațiune de împărțeală fără prezența sa, avînd atunci dreptul de a se opune la ori-ce act pe motiv că, ar fi făcut în fraudă drepturilor sale : că, de aceea legea obligă pe copărțitori a face să intervină creditorii opoziți la partaj, subordonînd validitatea împărțelei acelei intervențiunii, cu reserva bine înțeleasă ca creditorul, care exercită acțiunea în nulitate pentru că nu a fost chemat la un act al împărțelei, să justifice prejudiciul ce a încercat, în virtutea principiului că, interesul este măsura acțiunilor ; că, prin consecință, tribunalul față cu toate acestea, ar urma să hotărască că, contrar celor decise de Curte, Elena Orghidan s'ar fi putut opune la actul de tranșacțiune prin care se lichida societatea dintre frații Orghidan, dacă ea ar fi fost chemată la facerea acestui act și ar fi dovedit atunci că, el era făcut în fraudă drepturilor sale : că, ne fiind chemată la facerea tranșacțiunii era în drept, în urmă, să se opună la confirmarea ei printr'o hotărîre de expedient, dovedind numai prejudiciul—frauda fiind acum presupusă—și tot pentru acest motiv că i s'a vătămât interesele sale, poate cere astăzi nulitatea celui act ca fiind făcut *fără participarea sa* ; că, o asemenea hotărîre însă ar fi diametral opusă și cu totul în contradicție cu decisiunea Curței, așa că, s'ar viola principiul autorității lucrului judecat (1201 C. civ.) ; — că, acest rezultat fiind inadmisibil în drept, urmează a se admite finele de ne primire ridicat de pîrîți,—basat pe existența lucrului judecat și prin consecință a se respinge reclamațiunea ;

Considerînd că independent chiar de chestiunea autorității lucrului judecat, această acțiune este inadmisibilă și pentru motivul că art. 985 C. civ. pe care se întemeiază reclamanta, — nu este aplicabil cînd este vorba de împărțirea averii unei societăți ; — că deși acest motiv n'a fost propus de pîrîți înaintea tribunalului,—după cum nici înaintea Curței,—totuși fiind vorba de o chestiune de drept privitoare la admisibilitatea acțiunii, ea poate fi discutată și rezolvată de tribunal din oficiu, mai ales că a fost pus în vederea pîrților ;

Considerînd că, în adevăr, dispozițiunile art. 785 C. civ., la care trimite art. 976 C. civ., este prin natura sa excepțională, și nu poate fi întinsă în afară de cazul ce prevede în mod expres, adică de partajul unei succesiuni ; — că, în special, ea nu se aplică la actele care pun capăt unei indiviziuni create prin voința singură a părților, în urmarea unui contract de societate, sau a unei achizițiuni făcute în comun ; că, art. 1530 C. civ., la care se referă reclamantul, cuprinde o dispozițiune restrictivă ; căci acest articol declară aplicabile împărțirii între asociați, nu toate regulile de la împărțirea unei succesiuni ci numai acelea care privesc forma împărțelei și obligațiunile care derivă pentru copărțitori, ceea-ce exclude aplicațiunea art. 785 Cod civil ; că, mai mult, regulile privitoare la

drepturile creditorilor sunt prevăzute nu în art. 785, ci în art. 975 și 976 Cod civil ; că, prin aceste articole, se stabilește principiul că creditorii pot ataca actele făcute de debitorii în fraudă drepturilor lor, dar că trebuie să se conforme regulilor relative la drepturile enunțiate la titlul succesiunii, acelea al contractelor de maritagiu și drepturile respective ale soților ; că, urmează, deci, din dispozițiunile citatelor articole, că nu se referă la titlul «despre societăți», că, legiuitorul a făcut anume excepțiuni la drepturile creditorilor, cum e aceea din art. 785 Cod civil de la succesiuni, lăsînd ca partagiul societăților să rămînă sub imperiul dreptului comun ;

Că rațiunea dispozițiunii excepționale din art. 785 Cod civil residă în dorința legiuitorului de a se asigura în materie de succesiuni, stabilitatea partagiului, a căror anulare compromite adese ori numeroase interese ; că, de aceea s'a substituit aici mijlocul preventiv mijlocului represiv, legea dînd creditorilor mijlocul de a preveni fraudă, prin intervențiunea sa și facerea unei opozițiuni la partaj și le refuză în consecință dreptul de a reprima pe calea directă a acțiunii pauliane, partagiul pe care nu l'a putut împiedica ; că atunci însă cînd e vorba de partagiul unei societăți ne fiind la mijloc, ca la succesiuni, interese atât de multiple, printre care și interese de familie, ci numai interese precuinare, anularea pe cale directă a unui asemenea partagiu nu prezintă atîtea inconveniente și de aceea în această privință drepturile creditorilor au fost lăsate sub imperiul regulilor de drept comun, aceasta cu atît mai justificat că, partagiul unei societăți, mai ales a unei societăți civile nu e un fapt notoriu ca partagiul unei succesiuni, așa că intervențiunea și opozițiunea creditorilor nu s'ar fi putut exercita de cit în mod cu totul excepțional ;

Că în vederea acestora, e constant în drept, că creditorii pot cere nulitatea partagiului unei societăți, fără ca să li se poată opune că nu s'ar fi conformat art. 785 C. civ. făcînd intervențiune și opozițiune la partaj și evident că dacă creditorilor nu li se poate opune o decădere de drept pe temeiul menționatului articol, nici diuși nu'l pot invoca spre a susține nulitatea partagiului unei societăți pentru că asociații nu i-ar fi chemat cu ocaziunea uneia din operațiunile împărțelei ; — că, a admite contrariul, ar fi să se creadă că scopul art. 785 a fost de a se crea în favoarea creditorilor o acțiune mai mult și distinctă de acțiunea pauliană, pe cînd din contră, s'a stabilit pe deplin, că acest articol reglementează exercițiul aceleiași acțiuni, pe cale preventivă, și a fost edictat numai în interesul de a se menține partagiul unei succesiuni, evitînd anularea unui asemenea partaj pe calea directă a acțiunii pauliană ;

Că, așa fiind, și din acest punct de vedere, reclamanta nu are dreptul de a exercita acțiunea de față în anularea tranșacțiunii relativă la partagiul societății ce existase între soții Orghidan, pe motivul că pîrșii n'ar fi chemat'o la facerea acelei tranșacțiuni, și nu-i rămîne de cit să urmărească soarta acțiunii pauliană pe care a intentat'o deja ;

Avînd în vedere și cererea de cheltueli de judecată. Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte Buzdugan, respinge acțiunea intentată de Elena I. Orghidan, etc.

(ss) Gh. V. Buzdugan, M. Balș.

Grefier (s) I. Măldărescu

TOGE REGLEMENTARE

Pentru d-nii AVOGAȚI și magistrați

Se găsesc de vânzare în calitate superioară

La magazinul de pălării

RUBENS

28, Calea Victoriei, 28, în fața Poliției Capitalei

JUDECATORIA OCOLULUI TOPOLOG (Argeș)

Audiența de la 12 Martie 1904

Voica Cigeanu și alții cu D. P. Lăcureanu

Carte de judecată civilă No. 373

Sucesiune. — Moartea soțului. — Dreptul văduvei sărace în succesiunea soțului său. — Dacă acest drept o face coproprietară în averea succesorală. — Partagiū. — Dacă văduva poate sta în acțiunea în partagiū. — Dacă poate cere nulitatea lui. — Omisiunea unui coproprietar în partagiū. — Partagiū nul sau anulabil. — Dreptul orî cărui copărtaș de a cere nulitatea partagiului. — (Art. 684 și 727 Cod. civil).

Văduva săracă are în succesiunea soțului ei, după împrejurări, o treime sau o porțiune virilă în usufruct sau o pătrime în plină proprietate, și acest drept, fie că ar fi un drept de creanță ori de succesiune sau mixt, face pe văduvă coproprietară cu cei-alți moștenitori în averea lui de cuius, și ca atare are calitate de a sta în acțiunea de partagiū, iar împărțeala făcută fără chemarea ei, poate fi atacată de ea în nulitate, chiar de i s'ar fi atribuit ceva prin hotărîrea de împărțeală.

Prin omisiunea unui coproprietar de la împărțeala unei moșteniri, indiviziunea nu încetează și partagiul rămîne fără ființă, adică nul, iar nu anulabil, și poate fi atacat în nulitate chiar de copărtașul care a luat parte la partagiū.

Judecata,

Avînd în vedere cererea făcută de Voica Cigeanu și alții, spre a anula împărțeala provocată de D. P. Lăcureanu, a averii rămase pe urma def. Radu Cigeanu, pe motiv că la împărțeală n'a fost chemată văduva săracă a lui de cuius, precum și pe motiv că la unul din copărtași nu li s'a atribuit loturile;

Ascultînd pe părți în susțineri:

Considerînd că se recunoaște de părți cum că Voica R. Cigeanu este văduva legitimă și fără avere a lui Radu Cigeanu;

Că prin cartea de judecată No. 1039 a acestei Judecătoriai se admite partagiul averii lui Radu Cigeanu și se atribue, în urma tragerii la sorți, o jumătate din averea acestuia lui D. P. Lăcureanu, împreună cu o cincime din a doua jumătate;

Că în partajul de mai sus, nu figurează Voica soția decedatului Radu Cigeanu, în tot cursul procesului până la definitivă tranșare;

Că Voica Cigeanu are în succesiunea soțului drepturile acordate de art. 684 C. civ. văduvei sărace;

Că văduva săracă are în succesiunea soțului ei, după împrejurări, o treime sau o porțiune virilă în usufruct sau o quartă în plină proprietate, și acest drept, fie că ar fi un drept de creanță ori de succesiune sau mixt, face pe văduvă coproprietară cu cei-alți moștenitori, în averea lui de cuius;

Că văduva săracă fiind coproprietară are calitate de a sta în acțiunea de partaj și partajul făcut fără chemarea ei, poate fi atacat de ea în nulitate, chiar de i s'ar fi atribuit ceva prin hotărîrea de împărțeală;

Că prin omisiunea unui coproprietar de la împărțeală, indiviziunea nu încetează, și partajul rămîne fără ființă;

Că nu s'ar putea argumenta din art. 727 C. civ. și zice, că partajul este numai anulabil, căci art. 727 este special partagiului ascendenților și chiar acolo este supus controversei;

Că deci, motivul invocat din lipsa de calitate a celorlalți moștenitori, cari alături cu văduva atacă partajul, este neîntemeiat, căci deși ei au stat în partaj, totuși,

partajul fiind inexistent, fie-care din ei este în drept al ataca, și separat și împreună;

Că acest drept al copărtașilor de a ataca partajul, pentru omisiunea unui copărtaș, mai rezultă și din caracterul partajului de acțiune reciprocă și indivizibilă;

Că partaj parțial ar putea fi imaginat numai relativ la bunuri, dar parțial relativ la copărtași nu s'ar putea imagina, fie care din copărtași omiși conservînd dreptul de a trece peste un ast-fel de partaj, ca și cum n'ar exista;

Că dar, obiecțiunea ridicată de pârît, că soția lui decujus trebuie să se adreseze celor-alți copărtași săi de partea cuvenită din ceea-ce le-a rămas, într-un partajul nu s'ar putea reîncepe fiind făcut cu protecțiunile legii, este neîntemeiată, căci nu se poate vorbi de protecțiune față de numita soție când n'a fost de loc chemată în cauză;

Că, ast-fel fiind, cartea de judecată No. 1039/93, care a admis în fond partajul averii lui Radu Cigeanu, este fără ființă și cererea de nulitate trebuie admisă;

Pentru aceste motive, admite, etc.

Judecător (s) E. M. Sculi.

BIBLIOGRAFII

LEGEA TIMBRULUI, completată cu toate modificările pînă la zi, adnotată cu jurisprudența formată asupra fie-cărui articol și cu diferite observațiuni, însoțită și de un complect INDEX ALFABETIC, de Corneliu Botez, judecător de ședință Trib. Botoșani. PREȚUL 3 LEI.

Noua Lege electorală pentru Cameră, Senat, Consiliul comunal, însoțite de jurisprudența Curței de casație de d-l G. Bădulescu, grefier la Înalta Curte de casație. Prețul Lei 3.

Dreptul civil Rumân în 3 vol. de d-l Profesor C. Nacu, cuprinde întreaga materie dreptului civil, Prețul fie cărui vol. 12 lei (3 vol. 36 lei).

Cambia și acțiunea Cambială (5 fascicule apărute) de Nic. M. Părvulescu, magistrat și C. St. Radianu, avocat. Prețul fie cărei fascicule Lei 1.50.

Noua Lege a Timbrului adnotată de d-l Cesarescu, însoțita de un Index alfabetic complect. Prețul 2 Lei.

Tratat de Procedură civilă (5 vol.) de D. Chebacpi.

Codul Penal cuprinzînd și Codul Justiției Militare, Codul Justiției Marine și Codul Silvic, adnotat cu jurisprudența motivată, precedat și de un Index alfabetic, de D-nii C. Hamangiu & N. M. Sotir. Preț 6 lei broșat; 7 lei legat în pînză.

Codul comercial cu noua lege a falimentelor, adnotată și comentată de d-nii Cesarescu & Dan, însoțit de un Index alfabetic complect. Prețul Lei 6.

Tratat de Drept civil de d-l profesor D. Alexandresco. Partea I, vol. VIII conține Convențiile matrimoniale (34 coli tipar). Prețul 10 lei.

Micul Dicționar Juridic de termene, de d-l avocat Const. Țicu-Ștefănescu. Prețul Lei 3.

Toate aceste cărți precum și alte diferite opere de Drept se găsesc de vînzare la Redacția acestui ziar, 5 Calea Rahovei 5, de unde se expediază la cerere contra valoare; mandat postal timbre sau ramburs. Taxele postale privesc pe cumpărător. Comandele se vor expedia pe adresa d-lui Godreanu proprietarul ziarului Curierul Judiciar.

D-l I. Riveanu incasatorul nostru pentru provincie, aflîndu-se în Moldova după încasările ziarului nostru, rugăm cu toată insistența a i se da tot concursul pentru încasarea abonamentelor datorate, care se pot achita și prin mandat postal direct, pe adresa d-lui Godreanu, proprietarul ziarului Curierul Judiciar, la București.